

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र
बी. ए. भाग २ सत्र ४
मार्च/एप्रिल २०२४

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबदल आपले स्वागत. बी. ए. भाग २ या पाठ्यक्रमास सत्र ३ व ४ मधील प्रत्येक विषयासाठी ४० गुणाची लेखी परीक्षा + १० गुणांचे स्वाध्याय अशी परीक्षापद्धती लागू आहे. त्यानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३—२०२४ मध्ये बी. ए. भाग २ सत्र ४ साठी प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता सत्र ४ चे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे. दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या मुख्य कार्यालयामध्ये स्वाध्याय स्वीकारले जाणार नाहीत.

नियम :

1. सत्र परीक्षामध्ये प्रत्येक पेपरसाठी लेखी परीक्षा ४० गुण व स्वाध्याय १० गुण अशी एकूण ५० गुणांची आहे.
2. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
3. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुख्यपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
4. विद्यार्थ्यनि जर स्वाध्याय जमा केले असतील पण तो त्या संबंधित विषयामध्ये अनुत्तीर्ण झाला असेल तर त्याला फेश स्वाध्याय जमा करता येणार नाही तो लेखी परीक्षेला पुन्हा बसू शकतो. स्वाध्यायाचे पूर्वीचेच गुण विचारात घेतले जातील.
5. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्णमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
6. विद्यार्थ्यांनी स्वाध्याय अभ्यासकेंद्रामध्ये जमा करणेच्या अंतिम तारखा स्वतंत्र परिपत्रकाद्वारे www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावरील Distance Education → Online Notice Board (http://www.unishivaji.ac.in/distedu/notice_board.aspx) या लिंकवरती नंतर प्रसिद्ध करण्यात येतील यांची संबंधितांनी नोंद घ्यावी.
7. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठ्यक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

दूर शिक्षण केंद्र, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुख्यपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नाव :

परीक्षा बैठक क्रमांक

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्याचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅप्टॉपलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्याची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

B.A Part - II Sem – III Assignment Questions

March / April 2024 Examination

बी. ए. भाग — २ सत्र — ४ स्वाध्याय प्रश्न

मार्च/एप्रिल २०२४ परीक्षा

(प्रत्येक प्रश्नास १० गुण)

बी. ए. भाग २ करीता प्रवेशित झालेल्या सर्व विषयाच्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्पेशल विषयाच्या स्वाध्यायाबरोबर

इंग्रजी आवश्यक (English Compulsory) पेपरचे स्वाध्याय जमा करणे अनिवार्य आहे.

B.A Part II Sem IV English (Compulsory)

- १) Transfer the information from the passage given below into a tree diagram.

The Indian judiciary is made up of courts at three levels. The Supreme Court is the apex court of India and it is for the whole Union of India. There are High Courts for each state. In each state, at the district level, there are Sessions Courts. The Sessions Court Judge has under his jurisdiction either the Assistant Sessions Judge, the Chief Metropolitan Magistrate or the Chief Judicial Magistrate. The Chief Metropolitan Magistrate has under his jurisdiction the Metropolitan Magistrate and the Special Metropolitan Magistrate.

OR

- २) Discuss in brief the told ‘wisdom’ in An Old Man’s Wisdom.
-

B.A Part II Sem IV Ardhamagadhi-Prakrit

Paper-V Paumachariyam of Vimalasuri

- १) श्रेणिक राजाचा थोडक्यात परिचय द्या.

किंवा

- २) भगवान महावीरांनी भव्य जनाना केलेल्या धर्मोपदेशाची थोडक्यात माहिती लिहा.
-

B.A Part II Sem IV Ardhamagadhi-Prakrit

Paper-VI Gaha-Satta-Sai

- १) गाथासप्तशतीमधील ग्रामीण भागात राहणा-या समाजाचे वर्णन करा.

किंवा

- २) गाथासप्त शतीमधील शृंगार रसाचे वर्णन करा.
-

B.A Part II Sem IV Ardhamagadhi-Prakrit

Paper-II Prakrit Sahityacha Itihas (I.D.S.)

- १) प्राकृत साहित्याची वैशिष्ट्ये सांगा.

किंवा

- २) आचार्य कुंदकुदाचार्य यांच्या साहित्याचा थोडक्यात परिचय द्या.
-

B.A Part II Sem III Economics

Co-Operatives In India (IDS)

- १) भारतातील प्राथमिक शेती सहकारी पतपुरवठा संस्थाचे महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

- २) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेचे महत्व स्पष्ट करा.

- 1) Explain the Importance of Primary Agricultural Credit Societies in India.

OR

- 2) Explain the Importance of Distance Central Co-operative Banks.
-

B.A Part II Sem IV Economics : Paper V Macro Economics - II

- १) व्यापार चक्राचा अर्थ स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

- २) मौद्रिक धोरणाची उद्दिष्टे आणि मौद्रिक धोरणाची विकसनशील अर्थव्यवस्थेतील भूमिका स्पष्ट करा

- 1) Explain the meaning and characteristics of a business cycle.

OR

- 2) Explain the objectives of monetary policy and the role of monetary policy in a developing economy
-

B.A Part II Sem IV Economics: Paper VI Bank and Financial Markets

-
- १) नाणेबाजारचा अर्थ व रचना स्पष्ट करा.
किंवा
२) ई बॅंकिंग ची वैशिष्ट्ये आणि अर्थ स्पष्ट करा
1) Explain the meaning and structure of money market
OR
2) Explain the features and meaning of E-Banking
-

B.A Part II Sem IV English : Paper V Literature and Cinema

- १) What is the main idea of the *Five Point Someone* used in Three Idiots. Discuss.
किंवा
२) Difference between Hollywood and Bollywood Industry.
-

B.A Part II Sem IV English :Paper VI Partition literature

- 1) Explain the concepts: Home and Exile.
OR
2) Comment on impact of partition on women in Defend Yourself Against Me
-

बी.ए. भाग २ हिंदी सत्र ४ पेपर ५ आधुनिक हिंदी गद्य साहित्य – II

- १) सर्वेश्वर दयाल सक्सेना का जीवन परिचय लिखिए।
किंवा
२) 'लढ़ाई' नाटक की कथावस्तु लिखिए।
-

बी.ए. भाग २ हिंदी सत्र ४ पेपर ६ आधुनिक हिंदी काव्य

- १) नरेश मेहता का जीवन परिचय लिखिए।
किंवा
२) संशय की एक रात खंडकाव्य के हनुमान का चरित्र चित्रण कीजिए।
-

बी.ए. भाग २ हिंदी सत्र ४ आयडीएस प्रयोजनमूलक हिंदी – II

- १) अपने महाविद्यालयीन समारोह का वृत्तांत लिखिए।
किंवा
२) रेडिओ और दूरदर्शन का सामान्य परिचय लिखिए।
-

B.A Part II Sem IV History :

Paper 5-History of Modern Maharashtra (1960-2000)

- १) कॉम्प्रेड एस. ए. डांगे यांच्या योगदानाचे वर्णन करा.
किंवा

२) विद्रोही चळवळीचे योगदान स्पष्ट करा.

1) Describe the Contribution of Comrade S. A. Dange.

OR

2) Explain the Contribution of Vidrohi Movement.

B.A Part II Sem IV History :

Paper 6-History of Freedom Struggle (1858-1947)

- १) मवाळवादींच्या योगदानाची चर्चा करा.

किंवा

२) जमातवादाची संकल्पना स्पष्ट करा.

1) Discuss the Contribution of Moderates.

OR

2) Explain the Concept of Communalism.

B.A Part II Sem IV History:

IDS Paper 2-Social Reforms in Maharashtra

- १) सावित्रीबाई फुले यांच्या कार्याच्या महत्वाचे वर्णन करा.
किंवा

२) अणा भाऊ साठे यांचे योगदान स्पष्ट करा.

1) Describe the importance of Work done by Savitribai Phule.

OR

2) Explain the Contribution of Annabhai Sathe.

R.A Part II Sem IV History:

IDS Paper 2: Ancient Indian History and Culture -2

- १) मौर्य सामाज्यातील कला व वास्तुकला यांची चर्चा करा.
किंवा

२) हर्षवर्धनाची कार्यकीर्द स्पष्ट करा.

1) Discuss the Art and Architecture under Mauryan Empire.
OR

2) Explain the Regime of Harshavardhan.

बी.ए. भाग २ सत्र ४ मराठी : अभ्यासपत्रिका ५ ललितगद्य : साहित्यकृती : चांदण्यात भिजायचं राहून जाऊ नये, म्हणून'

१) चांदण्यात भिजायचं राहून जाऊ नये म्हणून!' मधील आशयसूत्रे स्पष्ट करा.

किंवा

२) 'ललितगद्य' म्हणजे काय ते सांगून ललितगद्याची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा.

बी.ए. भाग २ सत्र ४ मराठी : अभ्यासपत्रिका ६ कांदबरी : साहित्यकृती : बनगरवाडी – व्यंकटेश माडगूळकर'

१) बनगरवाडी या कांदबरीची आशयसूत्रे स्पष्ट करा.

किंवा

२) 'रिपोर्टाज लेखन' म्हणजे काय ते सांगून रिपोर्टाज लेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

बी.ए. भाग २ सत्र ४ मराठी : (IDS) Paper II: पद्य साहित्यकृती : प्रवासी पक्षी – कुसुमाग्रज'

१) प्रवासी पक्षी मधील कुसुमाग्रंजाच्या सामाजिक कवितांचा परिचय करून द्या.

किंवा

२) काव्यनिर्मितीचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करा.

**B.A Part II Sem IV Political Science :
Paper V Local Self Government in Maharashtra**

१) बलवंतराय मेहता समितीच्या शिफारशी स्पष्ट करा.

किंवा

२) ७३ व्या घटनादुरुस्तीचे महत्व आणि वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

1) Explain the recommendations of Balvantarai Mehata Committee.

OR

2) Discuss the importance and features of 73th Constitutional Amendment.

**B.A Part II Sem IV Political Science:
Indian Political Thought Part-II**

१) महात्मा गांधीचे सत्याग्रहाविषयीचे विचार स्पष्ट करा

किंवा

२) एम ए रॅय यांच्या नवमानवतावाद विचारावर सविस्तर चर्चा करा

1) Explain Mahatma Gandhi's views on Satyagraha
OR

2) Discuss in detail the M. N. Roy's views on New Humanism

B.A Part II Sem IV Political Science: IDS Public Administration

- १) अर्थसंकल्पाचा अर्थ व महत्त्व स्पष्ट करा.

किंवा

२) ई-गवर्नन्स या संकल्पनेची चर्चा करा.

1) Explain the meaning and importance of Budget.

OR

2) Discuss the concept of E-Governance.

B.A Part II Sem IV Sociology: Paper No. V - Gender and Violence

- १) घटस्फोटाची कारणे आणि उपाययोजना विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
किंवा

२) महिलांचा कौटुंबिक छळाच्या प्रकारची चर्चा करा.

१) Elaborate Divorce and its Causes and Remedies
OR

२) Discuss the the Types of Women's' Harassment

B.A Part II Sem IV Sociology: Paper No. VI - Sociology of Health

- १) भारतातील कोणत्याही दोन प्रमुख आजारांची चर्चा करा.
किंवा
२) आरोग्याच्या समाजशास्त्राचा अर्थ आणि स्वरूप यांची चर्चा करा.

1) Discuss the Major any two Diseases in India
OR
2) Discuss the Meaning and Nature of Sociology of Health

B.A Part II Sem IV Sociology : Paper No. II - Rural Development in India

- १) महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार योजना चर्चा करा.

किंवा

२) जवाहरलाल नेहरू यांचे विचार आणि योगदान स्पष्ट करा.

१) Discuss the Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act

OR

२) Define Jawaharlal Nehru: Thoughts and Contribution

B.A Part II Sem III : Paper – II Social Ecology

- १) जागतिक तापमान वाढीच्या कारणाचे स्पष्टीकरण द्या.
किंवा
२) गैरशासकीय संघटनाची पर्यावरण संवरक्षणातील भूमिका यांची चर्चा करा.

1) Explain the Causes of Global Warming

OR

2) Discuss the Role of NGO's in Protection of Environment

B.A Part II Sem III Geography : Paper V Oceanography

B.A Part II Sem III Geography : Paper VI Agricultural Geography

B.A Part II Sem III Geography : IDS Resource Geography of Maharashtra-II

- १) महाराष्ट्रातील जंगलतोडीची कारणे स्पष्ट करा.
 - २) महाराष्ट्रातील लोकसंख्या साधनसंपत्ती विषयी माहिती लिहा.

1) Explain the causes of deforestation in the Maharashtra.

2) Write about population resources in the Maharashtra.

B.A Part II Sem III Geography : IDS Development and Planning of Tourism

- १) राष्ट्रीय अर्थव्यवस्थेतील पर्यटनाची भूमिका स्पष्ट करा.
किंवा

२) महाराष्ट्रातील ऐतिहासिक पर्यटन केंद्रा विषयी माहिती लिहा.

३) Explain the role of tourism in national economy.

OR

-
- 2) Write about historical tourism centres in the Maharashtra.

B.A Part II Sem III Geography : IDS Cartography

- 1) छायापद्धती नकाशा काढण्याची पद्धत सांगून छायापद्धत नकाशाचे गुण-दोष लिहा.
किंवा
2) भौगोलिक माहिती प्रणालीची (GIS) उपयोगिता स्पष्ट करा.
1) State the method of drawing the choropleth map and write the merits and demerits of the choropleth map.

OR

-
- 2) Explain the applications of Geographical Information System (GIS).

बी.ए. भाग २ सत्र ३ संस्कृत पेपर ५ साहित्य समीक्षा

- 1) मम्मटरचित काव्यप्रकाशग्रंथोक्त काव्यवैशिष्ट्यावर सविस्तर निबंध लिहा.
किंवा
2) मम्मटरचित काव्यप्रकाशग्रंथोक्त काव्यभेद सोदाहरण स्पष्ट करा.

बी.ए. भाग २ सत्र ३ संस्कृत पेपर ६ नीति साहित्य

- 1) नीतिसाहित्याचा सामान्य परिचय द्या.
किंवा
2) भर्तृहरिविरचित नीतिशतकम् या ग्रंथातील अर्थपद्धती यावर सविस्तर विवेचन करा.

बी.ए. भाग २ Logic (T) IDS Paper

- 1) तर्कशास्त्राची व्याख्या, स्वरूप आणि व्यापी स्पष्ट करा.
किंवा
2) विधानांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

-
- 1) Explain the nature, Scope and Definition of Logic.

OR

-
- 2) Explain the Classification of Propositions.

बी.ए. भाग २ Logic (M) IDS Paper

- 1) विधानांचे आधुनिक वर्गीकरण स्पष्ट करा.
किंवा
2) केवल आणि संयुक्त विधानांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

-
- 1) Explain the modern Classification of Propositions.

OR

-
- 2) Explain the nature of Simple and Compound Propositions.

बी.ए. भाग २ Philosophy: Paper V Philosophy of Religion (Part - II)

- १) बौद्ध धर्माचे मूलभूत स्वरूप स्पष्ट करा.
किंवा

- २) ईश्वर संकल्पना स्पष्ट करा.
- 1) Explain the basic nature of Buddhism.
OR
2) Explain the Concept of God.
-

बी.ए. भाग २ Philosophy: Paper VI Social and Political Philosophy (Part - II)

- १) स्वातंत्र्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
किंवा

- २) सामाजिक प्रगतीची संकल्पना स्पष्ट करा.
- 1) Explain the nature of Liberty.
OR
2) Explain the Concept of Social Progress.
-

बी.ए. भाग २ शिक्षणशास्त्र : Paper- V Pedagogy

- १) चांगल्या शिक्षकाची गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
किंवा

- २) अभिवृत्तीची व्याख्या करा आणि अभिवृत्तिचे शैक्षणिक महत्त्व स्पष्ट करा.
- 1) Mention the qualities of a good teacher.
OR
2) Define attitude and explain the educational importance of attitude.
-

बी.ए. भाग २ शिक्षणशास्त्र : Paper VI Education in Post- Independence India

- १) विद्यापीठ शिक्षण आयोग – 1948-49 च्या मुख्य शिफारशींची चर्चा करा.
किंवा

- २) राष्ट्रीय शिक्षण धोरण- 1986 ची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 1) Discuss the main recommendations of University Education Commission – 1948-49.
OR
2) Explain the Salient features of National Policy On Education- 1986.
-

Distance Education Shivaji Education.Kolhpur

B.A Part II (Semester-IV) 2024

B.A.II Semester –IV Sub- Urdu Paper No. V

Urdu SAFARNAMA

Urdu Optional Paper IV Prose (NEP Pattern)

Total Marks: 10

Assignment Questions

• ۱۰۔ مندرجہ ذیل کسی تین سوالات کے جواب لکھیے۔

۱) مجتبی حسین کے حیات و ادبی خدمات بیان کیجئے؟

۲) "زمین کی جت: کیرالا" اس سفر نامے کا خلاصہ بیان کیجئے۔

۳) سفر نامہ کی تعریف لکھے اور مفہوم واضح کیجئے؟

۴) "جاپان چلو جاپان" اس سفر نامے کا خلاصہ بیان کیجئے۔

Distance Education Shivaji Education.Kolhpur

B.A Part II (Semester-IV)2024

Urdu Optional Paper VI Gazal (NEP Pattern)

Total Marks: 10

Assignment Questions

مندرجہ ذیل میں سے کسی تین کا جواب لکھے -- -3 10

اسرارِ حقِ مجاز کا تعارف لکھیے .. 1

اردو غزل کا آغاز و ارتقاء پر تفصیلی نوٹ لکھیے --- 2

فراق گور کھپوری کا تعارف لکھیے .. 3

غالب کے حیات و ادبی خدمات اور انکی غزل گوی پر تفصیلی نوٹ لکھیے --- 4
